

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. II. Tentationes quibus dæmon & mundus oppugnant nolentes ingredi
Religionem, & ratio eas superandi. Ponitur quædam omnium earu[m]
summa

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT II.

TENTATIONES QUIBUS DÆMON ET MVNDVS
Oppugnant volentes ingredi Religionem; & ratio eas superandi. Ponitur
quædam omnium earum summa.

QUI DECREVERVNT Diuinæ vocationi parere, & Religionem ingredi, præmissis renunciationibus ac dierum itineribus prædictis, vt plurimum transire debent per variarum tentationum & probationum fornacem: in qua quidem à sex diuersis personis exercentur: quarum tres hostes sunt, & oppugnant, vt deiciant; alia tres amice sunt, quæ in ipsorum utilitatem illos probant, & exercent. De quibus ordine suo dicemus. Tres primi sunt Dæmon, qui dicitur Princeps huius mundi; ipsemet mundus, hoc est congregatio hominum mundanorum, qui magni faciunt & inani-
ter amant res terrenas; ac denique caro & sanguis, parentes scilicet & cognati, qui sanguine sibi iunctos secundum carnem amant; qui omnes, carnis in seos propensione in suis affectibus permouentur: omnes autem sunt ministri, & instrumenta præcipui tentatoris, hoc est Dæmonis. Cuius horrendæ tentationes in eos, qui constituerunt sequi diuinam vocationem, existimantem ipsos ad fugam sæculi; & vt se ad Sacræ Religionis solitudinem reciperent, ac ad viuum valdeque exactè depictæ sunt in ijs, quæ Pharaon fecit in populum Hebræum: cum Moyses & Aaron ei manifestarunt Dei vocationem, quæ iubebat ire ad sacrificia sibi in deserto offerenda. Nam quemadmodum Tyrannus ille omnibus viribus conatus est exitum illum impedire multis adhibitis violentijs & rationibus dolo & astutia serpentina plenis. Ita Sathan transfigurans se in Angelum lucis; omnia possibilis impedimenta apponit contra Religionis ingressum nunc apertè, & manifestè; nunciationibus apparentibus & pietatis alicuius magnæ prætextu, fraudes suas obtegendo. Cuius artes & astutias fusius declarauimus cum de eius tentationibus ageremus. Præmissis autem, quæ ibi attulimus, vt quæ omnibus Christianis sint communia: ea solum hic afferemus, quæ spectant ad eos qui volunt esse Religiosi. Præmittimus autem non omnes eisdem pati tentationes; sed alios has, alios illas: omnium tamen subijciemus quandam summam: vt quisque possit suas agnoscere, & contra eas depugnare.

(. . .)

Tentat
mundus
caro, dæ-
mon.tomo. 2.
tract. 2.

§. I.

*Quaratione suffocetur vocatio Dei, in sq, opinio immi-
nuatur.*

a Exod. 5. 6.

PRIMUM Pharao duabus Diabolicis artibus vsus est: altera vt Hebraei obliuiscerentur, & cogitationes ac desideria deponerent, quae eos impulerant eundi ad offerenda sacrificia, altera vero ne veram existimarent reuelationem, quasi Deus ipse illis id iuberet; sed falsam ac fictam. Ad id obtinendum, vocauit a Praefectos operum & exactores populi, prohibens illis ultra dare paleas populo ad conficiendos lateres, sicut prius: sed ipsi, inquit, dant & colligant stipulas, & mensuram laterum, quam prius faciebant: imputat super eos, nec minuetis quidquam: vacant enim, & idcirco vociferantur, dixerimus & sacrificemus Deo nostro Opprimantur operibus, & expleant ea, ut non quiescant verbis mendacibus, quae sunt summa & ficta deliria per Moysen. Quem vt pro tali haberent, vsus est Pharao secunda sua arte & astutia: quae enim & prodigia, quae Moyses adferebat; & adhibebat in testimonium, quod Deus exitum Hebraeis imperaret; ipse conatus est obscurare, & opinionem minuere. Quare adhibuit ipse suos Magos: qui similia facerent prodigia, sic verum esse ostenderet, quod ipse dicebat.

Monet vocatos ad terrena.

HUNC IN MODUM Sathan capitalis hostis diuinæ vocationis contra eam duabus similibus vijs demergere & suffocare. Altera est, qua iubet, aliquos Dæmones suos ministros, ad tentandum circa res terrenas detentos: vt vocatos à Deo opprimant negotijs & occupationibus terrenis, & occasiones illis offerant, quibus à tali cogitatione auertantur, seque effundant ad aliqua temporalia bona, etiam parui momenti, quaerenda: vt his cogitationibus & curis implicati, obliuiscantur diuinæ vocationis; ac piorum desideriorum quae conceperant. Et in eum finem suggerunt illis maritimas valde honorifica hereditates, aut possessiones: aut dignitates, & officia, & miles res alias, quae omnes sunt quasi paleae, & stipulae vacuae, & inanibus conficiuntur, & coquantur lateres peccatorum: sed cogitationes mentis ac desideria à tentatore suggesta, suffocare solent sementem diuinæ vocationis, iuxta illud Christi Domini de semente, quae cecidit inter spinas, inquit, qui auerunt, & à solitudinibus, & diuinis, & voluptatibus eunt suffocantur. Tales enim cogitationes, quae illos huc illuc trahunt, quae quam spinæ sunt, quae concepta pia desideria euanescere faciunt, nec fructum aliquem proferre.

*b Luc. 8. 14.
Mat. 13. 22.*

SED qua ratione tales cogitationes suffocant diuinam vocationem: interdum quidem: quia illam ex memoria excludunt ita, vt amplius non vocantur, eius non recordentur. semel enim immerfi desiderijs bonorum terrenorum; non recordantur cœlestium, vt ea quærant. Interdum autem eandem suffocant modo alio magis pernicioso: quia scilicet non existimant verè esse vocationem & inspirationem Dei; sed quasi propriam imaginationem, siue apprehensionem, & scrupulum. Nouit enim Satanas, huiusmodi fraudes intexere: vt vocationum Diuinarum opinionem conceptam imminuat; suggestiones contrarias submittere cum tanquam pace & tranquillitate; & tanta rationum, piorumque prætextuum apparentia, vt hæ videantur veræ vocationes; alia verò, quæ Dei sunt, videantur fallæ, & fallaces: c. ponentes, vt ait Isaias, tenebras lucem, & lucem tenebras.

Vocationis memoriam excludit.

c. Isaias 5. 20

CONTRA HAS SATHANÆ artes & astutias pugnandum est strenue vocatis ad Religionem, modis in præcedenti tractatu positis, persuadentibus sibi vocationem suam verè esse Dei, propter omnes rationes ibi adductas.

QVAM VERITATEM vbi semel agnouerint, talemque esse merito sibi persequerint: omnes tempestates contra eam exortas, tribuentur suis hostibus, Dæmoni mundo & carni; conantibus ipsos vocatos inquietare, & à bono proposito deterrere. Sufficiet porrò ad refutandum, & confundendum tentatorem, aduertere: omnes eius maledictas suggestiones ed tendere vt quærantur paleæ, & conficiantur lateres: pungendo & lædendo ipsos quærentes, quasi spinæ: At vocationes & inspirationes Dei semper dirigi ad res solidas & præcellas in vtilitatem animarum.

Id QVOD IPSEMET Dominus per Ieremiam Prophetam apertè dicit: d. *Propheta, qui habet somnium, narret somnium; & qui habet sermonem, loquatur sermonem meum verè: quid paleis ad triticum? dicit Dominus.*

d. Ier. 23. 28.

NUNQVAM non verba mea sunt quasi ignis, & quasi malleus conterens petram: Quasi dixerit: Dæmonis suggestiones sunt somnia; inspirationes autem meæ sunt veritates solidæ ac certæ: illæ sunt palea vacua; hæ solidum præparatum; meæ sunt ignis Charitatis liquefaciens animas; & malleus conterens, & mollefaciens duritiem cordium per dolorem peccatorum; Dæmonis suggestiones, sunt quasi ignis cupiditatum, & malleus magis indurans quasi iniquitatem quærendis rebus terrenis. Quid igitur hæ cum illis habent, quod separant præpositum a vili; nolite curas admittere ac de rebus perituris solliciti esse, quæ vos à vocatione diuina retardent spiritum nolite extinguere.

Dei vocatio ignis charitatis.

.Tosf. 14.

guere, nec scintillas bonorum desideriorum, quæ Deus vobis inspirauit, uellite spinas in cordibus uestris prodeuntes ex Dæmonis suggestionibus comburite illas igne diuini amoris: ut uocationis diuinæ sementis copiosum ualde proferat fructum.

§. II.

Quod possit perfectio in ipso sæculo obtineri.

a Exod 8. 25

SUPERATA hac prima tentatione, altera exurgit ualde laetata, uocatis persuadere: illud præcipuum, ad quod uocatio diuina tendit, posse in ipso mundo obtineri. Dicit enim, quod Pharaon respondit Moysi: aite & sacrificate Deo uestro in terra hac: & facite in Ægypto, quod uolebatis facere in deserto: nemo enim uos impediet. Quasi diceret: non uos impedire quod minus Deo uestro seruiatis; & sacrificia, quæ cupitis offerre: sed seruite ei hic in sæculo, cum possitis id satis bene facere: neque est ad Religionum deserta confugere: cum in Ciuitatibus, & oppidis nihil sint uia & rationes ad cælum perueniendi; & inter uestros cognatos & amicos licet perfectionem assequi, quemadmodum multi sancti in sæculo uidentes, eam sunt assecuti. Cui fraudulenta propositioni magno animo respondens, qui deceptionem detexerunt, sicut Moyses: non potest ita seruire: immolationes enim Ægyptiorum immolabimus Domino Deo nostro: quod si immolauerimus ea, quæ colunt Ægyptii coram eis lapidibus nos obruent. Atque si claris est, cum Deus Dominus noster iusserit, nos ei seruire in statu perfectionis: non possumus in sæculo remanere. Nam non expedit nobis in sæculo offerre Deo res abominabiles, quas mundus ei offert; nec ipse mundus potestur, ut ea, quæ cupimus, offeramus si mundum imitemur, peribimus: si ei resistamus, lapidabit nos. Quare duplex in mundo, & quidem impericulum nobis imminet. Alterum est: ne ipse nos post se trahat: ut eum do seruiamus Deo, quo seculares homines seruiunt offerentes abominabiles & horrenda sacrificia. nam si quæ bona opera faciunt, uanas illis immolationibus deficiunt: & commoda temporalia; ualde quæ imperfecta, & cum multis defectibus ea faciunt: nam tantum ex diuina lege accipiunt, quantum suo mundano honore, & emolumento possunt; reliqua uero eiusdem lege conculcant. Quamobrem iure optimo de illis dicit Dominus, quod sacrificia eorum non admittere, & quod incensum eorum sit ipsi abominabile: eorum manus plena sunt sanguine, & c. & uersa eorum iustitia: quasi parua & struata, maculis scilicet peccatorum. Opera enim ex se iusta, in ipsis, obstantibus instantias prauas, sunt detestanda: & qui inter eos remanet, periculum

Ita explicat
Zibulensis.b Isai. 1. 13.
cap. 64. 6

ponitur

ponitur, sequendi eorum vestigia, in offerendis Deo eiusmodi abominatio-
nibus. Hac itaque animati consideratione, liberrimè Dæmoni respondebi-
mus, & magna cum admiratione dicemus: *num abominations Egyptiorum*
immulabimus Deo nostro? & ita ei seruiemus, sicut seruiunt saeculares? si eo-
rum criminum sumus participes: erimus proculdubio etiam pœnarū. Qua-
re nolumus nos periculo exponere, si in mundo remaneamus, imitandi eo-
rum abominations, & perdendi animas nostras contrahentes pestem de-
struentem eorum animas.

Et QUAMVIS ipse mundus non traheret nos post se; sed statuamus vi-
uere in eo cum ea perfectione, qua optamus in Religione: tamen adhuc alte-
ripiculo erimus expositi, vt nos lapident, videntes iugulari à nobis ea,
quæ ipsi adorant; & abominationem existimant talem sacrificij modum. Nā
illi adorant & venerantur diuitias, honores, ac voluptates: quia eorum Deus
vener est, & gloria vana, & idolum est ipsa cupiditas. Quod si nos hæc om-
nia conculcemus, offerentes Deo nostro holocaustum Paupertatis, Casti-
tatis & subiectionis; dantes nostras facultates pauperibus, reijcientes coniu-
gia, amantes contemptus, condonantes iniurias; & omnibus mancipiorū in-
iurias seruientes: quid mundani dicent, qui hæc omnia reputant abominanda?
& quid facient nobis cognati, & noti nostri, qui id putant sibi ignominiosū?
lapidabunt nos multis murmurationibus, & querelis; tot nobis adserent
molestias, & vexationes: vt non possimus cum ea quiete Deo nostro serui-
re, qua cupimus. Multo igitur melius est procul ab eis recedere, ne nos im-
pediant; & recipere nos ad Religionem, in qua multos inueniemus, qui no-
bis faueant & iuuent. Bene expertus est hanc veritatem S. Franciscus glo-
riolus, cum Deo cepit seruire in paupertate: propter quod sapius à parente
ac domesticis fuit lapidatus; ita vt, nisi tanta subsidia habuisset è cælo, non
potuisset illis resistere. Sed statim atque ad vitam religioſam se recepit; con-
cubitate cepit pompas huius mundi; non pluris faciens eius lapides, quàm
si d. *paruulorum* fuissent sagittæ. Id quod intra ipsam Religionem est val-
de facile; quia summo tribuitur honori, contrario modo viuere, quam viuat
ipse mundus; & consilium sequi S. Ambrosij dicentis: si optas seruo seruire
Deo, quod refugit Ægyptius, hoc complectere. Ægyptius enim abomi-
natur sanctitatem perfectam, & virtutem plenam: tu autem illa complecte-
re: contra verò abominare, quæ his contraria mundus amplectitur; fuge,
quod ille sequitur; & sequere, quod ille fugit: imitando Ducem tuum Chri-
stum Iesum. vt liceat tibi dicere, quod ipse dixit: *e venit ad me Princeps huius*
munda; & in me non habet quidquam, quod ipsius sit.

d Psal 63. 8.

Lib. 2. Ep. 4.

Virtus per-
fecta am-
plectenda.

e Ioan. 14.
o.

§. III.

Ne procul à saeculo recedatur.

AVDIENS Pharao firmum animi decretum, ac resolutionem, quam Moyses illi responderat: quod non posset fieri in Aegypto, quod ipse Pharao proponebat: dixit ei secundo: *a ego dimittam vos, ut sacrificetis Domino Deo vestro in deserto: verumtamen longius ne abeat. Quasi dixerit: ut ad confinia deserti pervenietis, nec ad eius interiora progrediemini: volo enim vos in conspectu habere; ne omnino fugiatis, & me relinquantis. Haec tertia est tentatio, qua Sathan aggreditur vocatos à Deo ad Religionem: cum eos videt iam decreuisse, vocationi Divinae parere. Vult enim (ut ait Origenes) eis persuadere, ne ad tertij dici iter perveniant; nec perfectionem illam allequantur, ad quam sunt vocati; sed ut maneant in confinij mundi, & ipsi saeculo proximi. Intendit enim hoc ab eis obtinere, ne omnino ipsius conspectum & manus fugiant: ut sic faciat, eos aspicerè retrò, & ad saeculum redire. Aliquibus dicit: si velint Deo cum perfectione servire, satis illis esse, si statum Sacerdotij suscipiant; qui medius quodammodo est inter saeculare & Religiosum; manere tamen in saeculo: in quo possunt offerre Deo sacrificia valde grata; & ita perfectionem obtinere, quam desiderant. Alijs dicit: si velint esse Religiosi, saltem ne id faciant in ea stricta Religione; ad quam propendent; sed in aliqua laxiori, aut Militari: ubi & Deo & mundo satisfacere possint, viuentes cum aliquo honore, & spe alicuius emolumentum obtinentes aliquod Beneficium, aut Ecclesiasticam dignitatem; ut honori & commodo cognatorum & amicorum consulant. Alijs suadet: si cupiant omnino Religionem ingredi: ne procul & ad locum ad quem à Deo vocantur, recedant; sed id faciant in propria patria: ubi possent quotidie suos parentes & cognatos videre, & cum eis conuersari. Intendit enim hac via ut aspectum rerum, quas relinquerunt, eas extimulet; ut redeant, & easdem recipiant. Denique omnibus studet persuadere, ut quamvis mundum ipsum corpore relinquant; ne tamen Spiritu procul abscedant: sed retineant saltem amorem & affectum ad res, quibus renunciauerant, & valde tardè in exercitijs perfectionis progredientur. Nouit enim callidus hic aduersarius; eum, qui amorem tenerumque affectum retinet ad ea, quae reliquit: facile ad eadem redire; & in initio conuersionis torpentem & ignauium; nec contententem feruentem progredi; citò deficere. Nam (ut ait Sanctus Leo Papa) ubi periculum incipit retrocedendi: ubi desiderium cessat progrediendi.*

OMNIBVS his perniciosissimis hostis suggestionibus respondent praedentes, sicut Moyses, non verbis sed operibus: tacentes quidem, sed re-

*Serm. 2. in
quadrag-
sima.
L. sm S. Ber-
nard.
Epist. 253.*

*a Exod. 8.
18.*

*Hom. 5. in
Exod.*

ipsa facientes, quod vocatio diuina illis suadet: & contententes, quò possint remotius, ab Ægypto recedere; & tres itineris dies cum magna perfectione conficere; & ingredi ad interiora omnino solitudinis, vbi sua vota & sacrificia securius firmitusque Deo offerant in ea Religione, ad quam vocantur; & non in alia, nec in alio loco. Nec audiunt consilium Pharaonis, dicentis; *b ne longini abentis; sed Angelorum, qui dixerunt Loth, cum e Sodomis eum eduxissent: ne stes in omni circa regione: sed in monte saluum te fac, ne & tu simul peres, ascendens spiritu ad culmen perfectionis quam quæris: Et quemadmodum Dauid cum Deus illi dedisset alas columbæ: quas cupiebat, vt fugere posset, ac requiescere: statim subiecit: ecce elongauit fugiens: & mansi in solitudine: ita qui à Spiritu sancto inspirationum alas, magna que desideria acceperunt volandi ad res æternas, & in eis quietendi: statim fugiunt mundum; & elogant se ab eo, quantum possunt corpore, & multò amplius spiritu: quò se ipsos soli Deo creatori suo coniungant; relinquentes cor suum solitarium, & rebus omnibus creatis exutum: manent verò in solitudine vitæ religiose, in qua ad finem vsque vitæ perseverant: eò quòd requiem & solatium habeant, quòd optabant.*

b Genes. 19. 17.

c Psal. 54. 8.

§. IV.

Ætatis, aut virium defectus.

SED vterius progreditur Pharaonis malitia, & astutia: qui aduertens, priores suas artes, & rationes, quas attulerat, non sufficere, ad Hebræos retinendos: adiecit, ac dixit Moyse: *a ite tantum viri; & sacrificate Domino: sed maneat in Ægypto mulieres, & paruuli. Sed tertia est Sathanæ astutia, quæ conatur aliquos debiles decipere, dicens eis: attendite, quòd status Religiosus solum sit pro viris, personis scilicet fortibus, ac robustis, qui integra fruuntur valetudine, & corporis viribus polleant; nam debiles, iuuenes ac teneræ complexionis, quales vos estis: non expedit iter ad eò asperum ac difficile inchoare: quia non euadent.*

a Exod. 10. 11.

PRÆSTAT igitur in Ægypto remanere, vitamque tolerabilem ducere, suæ debilitati accommodatam. Item in deserto illo horrendæ sunt tentationes, ac pericula; quæ non possunt euadere, nisi viri animosi & valde exercitati: paruuli autem & non satis experti, tutiores sunt in sæculo, vbi pugnae sunt mitiores. *b Si cum pedibus currens (ait Ieremias) laborasti: quomodo contendere poteris cum equis? Cum igitur in terra tua, quæ est pacis, sis tutus: cur cogitas tumentes Iordanis fluctus pertransire? Vix præcepta diuina seruare potes: & audes cogitare*

b Iere. 22. 5.

de ser-

de seruandis Euangelicis consilijs? vix poteris tentationes ferre castorū
 iugum in suo statu: & assumis tibi tantum, vt vincere velis pugnas & con-
 ctus continentium & virginum? attende, quod Apostolus dixerit: *maius
 esse nubere, quam vri*; & saluari in statu imperfecto; quam in valde perfectio-
 perire. Hæ sunt Sathanæ astutia; cōtra quas præualet vocatio diuina, dicitur
 cum Moyse: *cum paruulis & senioribus exiundum esset*; & pergendum in deser-
 tum: ed quod esset *solemnitas Dei* magna, qui volebat omnes ei solemnitate
 teresse. Quæ figura fuit vocationis diuinæ ad statum religiosum; quæ non
 solum viros robustos sed etiam virginēs imbecilles vocat, & teneros & *par-
 uulos*, vt supra est dictum. Et qui illos vocare dignatur potest, & vult viros
 fortitudinem eis conferre; vt in statu, ad quem vocantur, ipsum sequantur.
 Si vocaris: non est quod timeas; Sed forti animo hosti respondere poteris.
 Quid agis astute serpens, vt me decipias? si hæc profectio solis humani
 tribus instituenda esset: etiam viri eis carent: si autem viribus cælestibus
 peragenda, etiam imbecilles mulieres, & paruuli habere eas possunt. Quis
 nec eam aggrediar, ed quod sim iam vir; neque deseram, ed quod sim
 paruulus. Tunc sequi volo vocantem me: cuius vocatio paruulos efficit
 tribuens debili corpori virilem animum; & vires Dei, & opoci fideli ac
 debili. non timeo imbecillitatem meam: scriptum est enim: *Equi sperant in
 domino, mutabunt fortitudinem; assumunt pennas sicut aquila; current & non labent
 bunt; ambulabunt & non deficient*. Current, inquit, absque labore, non solum
 aequè, atque pedites: sed etiam atque equites: imò vtrosque in suo curiu
 perabunt: quia alas aquilæ habebunt ad volandum tam altè, vt *faciant
 lentatem patris in terra, sicut fit in caelo*. Si itaque possum in hoc curiu cum
 celestibus conferri: cur non possum cum terrenis? O callide serpens: cur
 dicis, habiturum me pacem in patria mea? si enim fidem tibi adhibueris
 vincar omnino, & succumbam sicut Adamus, licet sim in ipso paradiso. Et
 huiusmodi potest Deo vocanti resistere, & quietem pacemque aliquam habere? Pa-
 mea tunc est: cum obedio Deo, & tibi resisto: & sic etiam in medijs tentatio-
 num flammis non vrar. Qui enim tres pueros liberavit de camino ignis Ba-
 bylonis: etiam me eripiet ab igne Luxuriæ: & qui præcipitis Iordanis fluxum
 continuit, vt electus eius populus sicco vestigio pertransiret: militi etiam
 transitum præbebit vitæ religiosæ, quantumuis illa impugnetur, vt
 ad perfectionis culmen & ipsam æternam vitam
 perueniam.

(·:·)

§. V.

Cautionem aliquam in saeculo relinquendam que intrantes Religionem retrocedere faciat.

AVDIENS Pharao Moyſis resolutionem, & firmum animi decretum, adiecit quartò: *ait, ſacrificate Domino: oves tantum veſtra, & armenta remaneant: parvuli veſtri eant vobis cum.* Qua arte intendebat illud Pharaon, ut Hebraei redirent in Ægyptum: ne bona fortunæ, quæ in eo relinquere, amitterent. Hac eadem arte & aſtutiâ vitur Sathan ad eos decipientes quos videt certò ſtatuiſſe, ingredi Religionem. Suadet enim, omnes ſuos reges, hoc eſt facultates in mundo relinquere, ſui: que amicis & cognatis tradere: tum vt eos huiusmodi bonis ditantes; carnalem ſuum amorẽ, quo adhuc eos proſequuntur, oſtendant: tum, vt eadem bona ſint aliquo modo indicium & pignus ſui ad ſæculum reditũs; cogitantes & confidentes, redire voluerint, non defutura iſtis quibus ſe poſſint ſuſtentare. Qui ſententiam hæcæ hoſtis ſui technas novit: reſpondet ſicut Moyſes: omnes ſuos reges, ſe in deſertum ducturum, magnos & patuos, ita vt *b non remaneat ex te regula*, hoc eſt nec minima pecudum: nam pro Sacrificio Deo offerendo omnes eſſe neceſſarias, quaſi expreſſiũs diceret: ſicut ego ipſe ex mundo exiit: ita exire debet, quidquid intra & extra me eſt, quod ad me ſpectet. Et ita eadem modo ego meipſum totum Deo trado: ita debeo omnes meas potentias, ſenſus, & affectus eidem tradere; omnesque ſimul poſſeſſiones & divitias: vt nulla mihi ſuperſit ſpes eaſdem recipiendi. Nam (vt S. Baſilius ait) qui Deo ſeipſum tradit & conſecrat, debet merito omnia ſua eidem tradere & conſecrare: vt quod eſt acceſſorium ſequatur, principale. Quomodo autem res ſuas Deo tradit: niſi pauperibus eaſ largiendo, in quibus ipſe Chriſtus eſt: ita enim ipſe dixit cuidam probò adoleſcenti: *ſi vis perfectus eſſe, vende omnia que habes, & da pauperibus, & veni ſequere me.* Non ait, vt ſua quomodoque modo relinquas ſed, vt à ſe illa alienet duplici via: Prima, iuſtitia, ea vendendo; ſecunda, inſericordia, eleemoſynam faciendo: vt ſic ſpoliatio illa; & alienatio ſit magis irrevocabilis; nec ipſe appetat redire, vt ſtabilia bona ſi qua iam eſſent in pauperum poteſtate, recipiat. Id faciebant primi Chriſtiani, tanquam perfecti Religioſi: *d vendebant enim poſſeſſiones, & ſubſtantias ſuas, & e adſerebant præterea eorum, qua vendebant, & ponebant ante pedes diſpoſitorum: & dividebantur ſingulis prout cuique opus erat.* Adverte autem (ait S. Hieronymus) Chriſtam Dominum noſtrum non dixiſſe viro illi, vt partem aliquam venderet; ſed omnia, quæ haberet; eaque daret, non amicis, non cognatis, non notis; ſed nihil tibi referrea, quaſi tibi defuturum; & om-

Exod. 10
24.

Ver. 20.

Reg. 9. ex
ſiſi.

Mat. 19. 21
Luc. 10. 22.

Act. 2. 45.
cc. 1. 34.
In reg. Mo-
nach. c. de
paupert.

f. Luca. 16.
9.

Lib. 1. offic.
c. 50.

nia da pauperibus: f. faciens tibi amicos de Mammona iniquitatis, ut te recipiant aeterna tabernacula. Et tunc veni & sequere me. In pauperibus autem, quibus tua bona trades; non tam spectes, an sit sacerdos, an cognatus aut consanguineus: quam an verè sit pauper, hoc enim nomine sunt ei tradenda. Et S. Ambrosius idem amplius explicat, docens modum in ea distributione seruandum. Bona, inquit, liberalitas est, cognatos nō contemnere, quos nosmetipsa aliqua necessitate constitutos: praestare, te illis in sua paupertate subueniam quam, nisi facias; cogere, ut cum ruore ab extraneis remedium iuxta mentem mendicent. Ita tamen ut cognati non existant, se ex ijs rebus dantes, quas tu habes pro pauperibus: non enim consecras te ipsum Deo cognatos tuos diuites facias; sed ut aeternam vitam tibi compares, fructum bonorum operum; tuamque peccata redimas pretio misericordiae. Dicent tibi: modicum esse, quod a te postulant. Sed scito, quod spoliare te velint, praemio tuae elemosinae, tuaque vita fructu. Ac praeter haec omnia, te accipere quod eos non ditaueris, volentes aeterno te praemio spoliare.

SED particulare mysterium in eo latet, quod Moyses dixerit: quod non vellet remanere in Aegypto nec vngulam. Forte propterea quod tangit sensu mystico, affectum significet ad res terrenas: solet autem Daemon modum vngulas siue affectus arripere, ad perdendas animas huiusmodi artibus laborantes: in quo artificio ingenium sequitur Dan: de quo dicitur: quod fieret sicut Coluber Cerasites in semina, mordens vngulas equi, ut scilicet carnis affectiones ut cadat ascensor eius retro, hoc est spiritus nollet, ut diximus. Quare deserentes Aegyptum, statuere apud se debent, ne vngulam quidem vngulam, affectionem scilicet, ad rem quamcumque huiusmodi eo relinquere: si enim Daemon vel ex ea vngula cum liget; trahet ipsam locum, in quo res dilecta manet. Vbi enim thesaurus nollet est, ibi et cor strum erit: corpus autem eo libenter tendit, vbi cor est alligatum.

§. VI.

Apertarum tentationum agmen.

DENIQUE Daemon, cum videt, artes suas, & aeternas frustrari apertis, quos Deus vocat; quia videt, celeriter eos mundum fugere: sicut quidam Pharaon, cum vidit Israelitas discedere ex Aegypto. Nam a iunxit populum suum, & currus, & Duces totius exercitus cum multis electis curribus, & persequens est filios Israel: & facile eum fuisset allecutus; nisi Deus prodigiose mare abruptauerit, ut graderentur filii Israel in medio Maris siccum: in quo perierunt omnes Aegyptios, & currus, & equites eorum, qui sequentes, ingressi fuerant mare: operuerunt aqua ita, ut neque vnus quidem superfuisset ex eis. Hunc in modum Daemon cum tota sua infernali potentia, omnes suas vires intendit in frangendo

Exod. 14.
7.

entes ab eius obsequio ad Religionis desertum: congregans innumerabiliū
 tentationum agmina intra eorum corda: & impetu facto, reuocans illis in
 memoriam parentes, fratres, & cognatos, quibuscum in saeculo degebant; &
 imaginariam dititiarum ac deliciarum apprehensionem; quibus prius frue-
 bantur: & ob oculos ponens spes illas dignitatum, honorū, & amplitudinū,
 quas prius affectabant; & commouens corporis humores; cogit prodire fu-
 mros sensuum passionum equos; & in omnibus timoribus, grauissimis tristi-
 tis, profunda que animi abiectione ac desperatione eos vexat; ac denique
 capitalium vitiorum currus cum omnibus suis comitibus adornans, bellum
 inter: curribus inquam superbia, luxuria, avaritia; curribus gula, inuidia,
 & accedia. Et in eas angustias eos redigit: & interdū dicat, quemadmodū Isra-
 elitae. Moysi dixerunt: *quid hoc facere voluisti, vt educeres nos ex Aegypto? melius
 tibi erat seruire Aegyptiis, quam mori in solitudine.* Ita inquam hi dicunt:
 quis nos fecit ex mundo exire, & in tot redegit angustias? melius nobis fuis-
 set tibi manere, & viuere etiam communi aliorum more: quā hic inter tot
 tentationes: cum cogitassetis vitam perfectam obrinere. *c Sic mibi
 uisum erat: (ait Rebecca) vt duo paruuli in utero meo colliderentur: quid necesse
 fuit me concipere? & ego, si tantam contradictionem & pugnam intra spiritū
 meum toleraturus eram: cur Religionis desideria concepi? Sed in medijs
 huius angustijs Deus non deserit suos: praecipue, si ad Moysen accedant, suum
 scilicet Duce[m], & spirituale[m] Magistrum, quem susceperunt. Qui Dei no-
 mine dicere illis possit: *d Nolite timere, stite, & uidete magnalia Domini, que
 facturus est hodie. Aegyptios enim quos nunc uidetis, nequaquam ultra uidebitis usq[ue]
 in sempiternum. Dominus pugnet pro uobis, dabitq[ue] de eis victoriam. Ipse ma-
 ris diuidet, vt cessent impedimenta, quae transitum uestrum prohibent; & ad
 locum tutum fugere possitis. Ipse procul remouebit amaritudinum mare, q[uo-
 d] uos premit; & cor uestrum magna letitia dilatabit: ille planum faciet iter, &
 expeditum inter undas & fluctus turbati maris, ita ut non submergamini;
 sed mari instat uos protegat, atque defendat: ipse immensas tentationum
 aquas in uestros hostes conuertet, vt in eis ipsi submergantur. In eisdem sub-
 mergetur superbia, peribit luxuria, euanesceat avaritia, inuidia descendet in
 profundum; nec amplius comparebit pigritia. Attendite, quod fidelis sit
 Deus, qui non patietur uos tentari supra id, quod potestis; sed faciet etiam cum
 tentatione promeritam. Nunc est nox, & afflictionis tempus: *f adueniet uigilia
 uentura, & respiciet Dominus super castra Aegyptiorum: suaque uirtute inter-
 fuet exercitum eorum plauctusq[ue] uester conuertetur in gaudium: ut cante-
 tis mille cantica letitia: quia *gequum & ascensorem deiecit in mare; h & ope-
 rauerunt aqua curru, & equites cuncte exercitus Pharaonis, ita ut nec unus quidem
 superuenerit ex eis.****

b Exod. 14.

14.

c Gen. 25. 22

2

d Exod. 14.

13.

e 1. Cor. 10.

13.

f Exod. 14.

4.

g c. 15. 14

h c. 14. 21.

Scem: 9. in
Cant. 1.
Eph. 1. 6.
14.

¶ Cant. 1. 9.

Hæc sunt stupenda, quæ Deus facit in gratiam feruorum suorum, mundum fugientium: non minus gloriosa, quam illa fuerunt, quæ fecit cum Israhelitis exeuntibus ex Ægypto. Nam vt S. Bernardus perpendit in illo tempore pugnatum est contra carnem & sanguinem; sed in altero pugnatur: *terrores principes & potestates ac Reitores tenebrarum hauriunt.* Ibi populus exiit ex Ægypto: hic exit ex sæculo; ibi submersus est Pharaon: hic ipse Dæmon; ibi submersi sunt currus terreni Regis: hic confideria carnalia & mundana, que militant aduersus spiritum; ibi maris fluctibus fuit obtenta victoria: hic obtinetur lacrymis; ibi erant fluctus maris; hic sunt amaritudinis. Tantusque est Dæmonum tremor: cum talis aliqua anima ipfis se opponit: vt, sicut illi Ægyptij, clament: *fugiamus Israhel.* *Cominus enim pugnat pro eis contra nos,* qui in se recepit eorum protectionem. Et tunc impletur quod dixit sponſa in Deo in Canticis: *Equitatum meo in curribus Pharaonis, affimilauit te armis mea.* quasi dixerit: quemadmodum exercitum meorum feruorum exeuntium ex Ægypto eripui & propugnaui submersus in mari currus Pharaonis: ita eruam te, & protegam exeuntem ex mundo, submersus imperus ac tentationes, quibus te Dæmon oppugnat. Hæc arma sunt, quibus pugnatur est aduersus nostrum hostem in quocunque eius conflictu: præmunerunt nos magna in Deum fiducia, multa oratione, & patientia; reddentes gratiarum, quæ in nobis geruntur, rationem Superiori & Magistro nos in hac via dirigenti; & reliqua adhibentes media, quæ fusiùs proposuimus tractatu secundo tomi secundi.

CAPVT III.

QUA RATIONE TENTATIONES VINCENDÆ SINT,
quibus parentes, fratres, & cognati Diuinam ad Religionem amplectendam
vocationem oppugnant.

EX reliquis tentationibus in proximo capite insinuat, fusiùs hic apponimus de ijs, quas excitant parentes, fratres, cognati, & reliqui, carnis & sanguinis titulo nobis aliquo modo iuncti. Quemadmodum enim primi fuerunt, & crudelissimi hostes, tentantes & persequentes in primis Ecclesia, quos Deus ad fidem Christianam recipiendam vocabat: ita in istis iisdem crudelissime oppugnant, quos Deus ipse ad Religionem vocat. Quorum feritatem delineauit S. Ioannes in quodam equo rufo, & in eo a quo *subibat supra illum, cui datus est gladius magnus, vt sumeret pacem de terra.* Per quem rufum equum (vt alibi diximus) intellexit primos Christi Domini & ipsius dei secutores, cognatos scilicet, & carnis amicos; quorum operâ vitur salutem tanquam effrenibus equis, vt crudele bellum inferant sequentibus Christianis: sicut ipse discipulis suis futurum prædixit: *trademini à parentibus, & fratribus.*

a Apoc. 6. 4.

Tomo 2.
tracl. 2.

b Lu. 21. 16.